Lietas Nr. C40154216
Lietas arhīva Nr. C-0248-17/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ventspils tiesa:
tiesnesis I.Ķiploks,
ar tiesas sēdes sekretāri V.Pūliņu,
piedaloties prasītājas pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Ivetai Ļaksai un atbildētājam /pers. A/,
2017.gada 11.aprīlī, izskatot atklātā tiesas sēdē /pers. B/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. A/,

konstatēja

[1] 2016.gada 15.novembrī tiesā saņemta prasītājas /pers. B/ maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju /pers. A/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 18.septembrī prasītāja sasniegusi pilngadību un atbildētājs pārtraucis maksāt uzturlīdzekļus, kas iepriekš bija noteikti ar Ventspils tiesas 2015.gada 23.septembra spriedumu. Prasītāja mācās /nosaukums/ 3.kursā pilna laika klātienē, nestrādā un līdz ar to nevar sevi apgādāt. Mācības paredzētas līdz 2018.gada 30.jūnijam. Lūdz piedzīt no atbildētāja 150 *euro* ik mēnesi no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā un noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu.

[2] 2017.gada 9.janvārī tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi (lietas 36.-38.lapa), kuros norādīts, ka prasību atzīst daļēji. Piekrīt maksāt ik mēnesi meitas uzturēšanai 85 *euro*.

2017.gada 10.februārī tiesā saņemti atbildētāja papildus paskaidrojumi. Norādīts, ka piecus gadus dzīvo kopā ar /pers. C/ un viņas diviem bērniem un visi praktiski ir atbildētāja apgādībā. /pers. C/ šā gada jūnijā gaidāma bērna, kura tēvs ir atbildētājs, piedzimšana (lietas 62.lapa).

2017.gada 13.martā tiesā saņemti atbildētāja papildus paskaidrojumi, kuros norādīti iebildumi pieprasītājam uzturlīdzekļu apmēram (lietas 80.-81.lapa). Atbildētājs uzskata, ka prasītājai nav vajadzības īrēt dzīvokli par 200 *euro* mēnesī, jo skola nodrošina audzēkņiem kopmītnes, kas izmaksā 8,25 *euro* mēnesī. Tāpat neesot nepieciešams interneta pieslēgums mobilajam telefonam, jo skolā visiem ir nodrošināts bezmaksas internets. Norādīts, ka viņa darba alga sastāda 720 *euro* mēnesī, un viņa apgādībā ir četri nepilngadīgi bērni. Lūdz kā *daudzbērnu* tēvam samazināt tiesas izdevumus vai nepiemērot tos vispār, ja tas iespējams.

[3] Tiesas sēdē prasītājas pārstāve prasību uzturēja, lūdza prasību apmierināt.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību atzina daļēji, piekrita maksāt 100 *euro* mēnesī. Paskaidroja, ka viņam izveidojusies cita ģimene, kurā gaidāma bērna piedzimšana. Viņa apgādībā esot arī dzīvesbiedre un viņas divi nepilngadīgie bērni, no kuriem viens ir invalīds. Lūdza kaut daļēji atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas.

[4] Noklausoties pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, iepazīstoties ar lietas materiāliem, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

[5] /pers. A/ ir 1998.gada 18.septembrī dzimušās /pers. B/ tēvs (lietas 14.lapa).

Prasītāja pilngadību sasniegusi 2016.gada 18.septembrī, mācās /nosaukums/ 3.kursā izglītības programmā "Administratīvie un sekretāra pakalpojumi" pilna laika klātienē. Mācības paredzētas līdz 2018.gada 30.jūnijam (lietas 10.lapa).

Tā kā mācības notiek dienas apmācībā, nav nekāda pamata uzskatīt, ka prasītāja izvairās ar darbu iegūt līdzekļus savam uzturam. Lai viņa varētu turpināt mācības, vecāku pienākums ir uzturēt meitu.

Lietā nav strīds par uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu, bet ir strīds par uzturlīdzekļu apmēru.

Prasītāja norāda, ka mēnesī viņai nepieciešami vidēji 547 *euro,* ko veido 30 *euro* higiēnas precēm, 50 *euro* drēbēm, 200 *euro* dzīvokļa īrei, 100 *euro* pārtikai, 80 *euro* ceļa izdevumiem, 17 *euro* telefona un interneta rēķinu apmaksai, 30 *euro* brīvā laika pavadīšanai, 10 *euro* mācību materiāliem, 30 *euro* saimniecības precēm.

Prasītāja lūdz piedzīt savam uzturam 150 *euro* ik mēnesi, pamatojoties uz to, ka līdz pilngadības sasniegšanai atbildētājs tieši šādu summu maksājis saskaņā ar Ventspils tiesas 2015.gada 23.septembra lēmumu (lietas 11.-13.lapa).

Pēc pilngadības sasniegšanas minimālo uzturlīdzekļu apmēru likums nenosaka un tie piedzenami izvērtējot gan bērna vecāku, gan paša bērna mantisko stāvokli un ienākumus.

[6] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts ar 2011.gada 18.maija spriedumā lietā Nr.SKC-863/2011 atzinis, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu pēc tā prasījuma rakstura nav iespējams precīzi, balstoties uz lietā esošiem pierādījumiem, noteikt konstantu piedzenamo uzturlīdzekļu apjomu. Līdz ar to izdevumu pozīcijās, kuras ir mainīgas, tiesa var noteikt atlīdzību pēc sava taisnīga ieskata, kas pamatots uz visu apstākļu apsvērumu (Civillikuma 5.pants). (...) Tiesa var atbrīvot lietas dalībniekus no pierādījumu iesniegšanas, ja tā atzīst par vispārzināmu, ka bērnam uzturēšanas izdevumos iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu, mājokli, higiēnas piederumiem u.t.t.

Tiesa atzīst par pamatotiem atbildētāja iebildumus tam, ka nav nepieciešams īrēt dzīvokli par 200 *euro* mēnesī, ja skola nodrošina ar kopmītnēm, par kurām mēnesī maksājami 8,54 *euro*.

Par samērīgiem tiesa atzīst norādītos izdevumus 100 *euro* pārtikai, 17 *euro* telefona un interneta rēķinu apmaksai un 10 *euro* mācību materiāliem. Tiesa uzskata, ka saimniecības precēm norādītā summa 30 *euro* mēnesī ir nepamatoti liela. Higiēnas precēm, apģērbam un brīvā laika pavadīšanai var tērēt mazākas summas, ja tam nepietiek līdzekļu. Tāpat tiesa uzskata, ka līdzekļus var ietaupīt nebraucot katru nedēļas nogali uz Ventspili.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar minētā likuma panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", noteic, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus no viņa piedzimšanas līdz septiņiem gadiem – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un no septiņiem gadiem līdz 18 gadiem - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No 2017.gada 1.janvāra valstī minimālā mēneša darba alga noteikta 380 *euro* (Ministru kabineta noteikumi Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu.")

Tātad minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram vecākam nepilngadīga bērna uzturēšanai no septiņiem līdz 18 gadiem ir 114 *euro.*

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja 150 *euro*, abildētājs piekrīt maksāt 100 *euro*.

Ņemot vērā, ka prasītāja saņem stipendiju ne mazāku par 70 *euro* (lietas 19.lapa), tad tiesa no atbildētāja piedzen uzturlīdzekļu 100 *euro* ik mēnesi.

[7] Tiesa izskaidro, ka mainoties prasītājas, viņas vecāku mantiskajam un materiālajam stāvoklim, uzturlīdzekļu apmērs var tikt pārskatīts, sniedzot tiesā jaunu prasību vispārējā kārtībā.

Tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļu piedziņa nosakāma līdz 2018.gada 30.jūnijam.

Atbildētājs var celt prasību tiesā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu, ja prasītāja pārtraukusi mācības vai gūst ienākumus un pati spēj sevi apgādāt.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam pēc prasītājas lūguma nosakāms, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

[9] Atbildētājs lūdz tiesu kaut daļēji atbrīvot viņu tiesas izdevumu samaksas, jo viņa apgādībā ir četri nepilngadīgi bērni, t.sk., pašreizējās dzīvesbiedres /pers. C/ divi bērni. Tiesa norāda, ka šo bērnu uzturēšanas pienākums attiecas uz bērnu tēvu, nevis uz atbildētāju. Apstāklis, ka atbildētājs, iespējams, uztur pašreizējās dzīvesbiedres divus bērnus nav pamats atbrīvošanai no tiesāšanās izdevumu samaksas.

Tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu atzīts par trūcīgu vai maznodrošinātu personu, nav konstatēti citi apstākļi, kas būtu par pamatu atbildētāja atbrīvošanai no tiesas izdevumu samaksas. Šādos apstākļos saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētāja piedzenami tiesāšanās izdevumi – par labu valstij 180 *euro* valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu, 2,11 *euro* ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi un par labu prasītājai 105 *euro* izdevumi par advokāta palīdzību.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

[11] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10., 34., 35., 41., 42., 43., 193., $204.^{1}$, 205., 250. ^{26}, $250.^{27}$ pantu, Civillikuma 179.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

daļēji apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. A/ (personas kods /personas kods/) par labu /pers. B/ (personas kods /personas kods/) uzturlīdzekļus 100 *euro* (viens simts *euro*) ik mēnesi, sākot no 2016.gada 15.novembra līdz 2018.gada 30.jūnijam, vai līdz apstākļu maiņai.

Noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. A/ (personas kods /personas kods/) par labu /pers. B/ (personas kods /personas kods/) tiesāšanās izdevumus 105 *euro* (viens simts pieci *euro*)

Ieskaitīt naudas līdzekļus AS „Swedbank" kontā LV71HABA0551038868967.

Piedzīt no /pers. A/ (personas kods /personas kods/) par labu valstij valsts nodevu 180 *euro* (viens simts astoņdesmit *euro*) un 2,11 *euro* (divi *euro* un 11 centi) ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Noteikt termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniedzot Ventspils tiesā.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, sūdzību iesniedzot Ventspils tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma $440.^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis I.Ķiploks